

Koordinator: Emily Halvorsen
+47 468 50 786
rogaland@fnf-nett.no
www.fnf-nett.no/rogaland
Gamle Jåttåvågen 67, 4020 Stavanger
Org.nr. 998 129 028

Til Stavanger kommune
postmottak.bos@stavanger.kommune.no

Stavanger, 18. mars 2018

Høringsuttalelse til KDP for Stavanger sentrum, høringsversjon 2, februar 2018

Vi viser til tidligere høringsuttalelse fra FNF organisasjoner i Stavanger, 30. september 2016, der vi gav innspill til forrige versjon av planen. FNF Stavanger (FNF) er et nettverksforum for flere frivillige natur- og friluftslivsforeninger med tilhold og medlemskap i Stavangerområdet. FNF i Stavanger representerer allmenne interesser på tvers av generasjoner og bidrar til frivillighet, mye aktivitet, folkehelsesatsing og betydelig kunnskap om naturverdier.

Vi er glade for at flere av våre innspill både til planen og til bestemmelser/retningslinjer er blitt tatt med videre i det nye høringsutkastet. Dette gjelder spesielt hensyn til sol/lysforhold og aktivitet langs sjøen. Vi skulle gjerne sett enda større fokus på naturen og dens økologiske og helsebringende funksjoner. Noe vi ønsker å fremheve er at Stavanger i sin helhet har et usedvanlig rikt og variert fugleliv i forhold til andre byer. Dette har verdi for naturmangfold men kan også være med på å skape identitet og attraktivitet. En styrking og utvidelse av naturen rundt Breiavatnet og åpning av store deler av bekken fra Mosvannet helt ned til byen vil kunne skape svært attraktive besøks-, bo- og turområder i tillegg til å bidra til å styrke det biologiske mangfoldet.

Vi har ellers noen spesifikke kommentarer til planbeskrivelsen for endringer som følger opp tidligere uttalelse:

3.1 – Mål og delmål

Vi støtter de nye delmålene og mener at det justerte delmålet ' - skape gåvennlige byrom og aktiv bruk av natur og biologisk mangfold som gir attraktive rammer for byliv, rekreasjon, kultur og møter mellom mennesker' følger opp overordnede føringer. Dette bør så støttes videre i satsingene i denne planen eller refereres til som oppgaver i andre planer.

FNF er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjoner på fylkesnivå. I Rogaland representerer organisasjonene ca. 55 000 medlemskap og mer enn 550 årsverk frivillig arbeid. Disse er med: Stavanger Turistforening, Haugesund Turistforening, Norges Jeger og Fiskerforbund-Rogaland, Norges speiderforbund Vesterlen krets, Rogaland KFUK-KFUM speidere, Haugaland KFUK-KFUM speidere, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, Naturvernforbundet i Rogaland, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavd., Syklistenes Landsforening Nord-Jæren og Sør-Jæren, Rogaland Orienteringskrets, Stavanger Kajakklubb, Haugesund Kajakklubb, Sørmarkas Venner, Gandsfjord Seilforening, Stavanger Kiteklubb, Sola Brettseilerforening og friluftsrådene. FNF Rogaland har og to lokale fora, FNF Stavanger og FNF Haugalandet.

Vi skulle gjerne også sett et delmål som omhandler frivillighet da vi mener at dette er essensielt for aktivitet og et attraktivt sentrum. Det finnes noen organisasjoner i sentrum men vi kan trenge en målrettet satsing for å få et større mangfold og sørge for at lag og foreninger klarer å etablere langsiktige avtaler med rimelige nok leieforhold eller samarbeidsavtaler. Et vitalt frivillig apparat med lokaler, møteplasser og uterom i sentrum vil kunne bidra til at flere ønsker å bruke større deler av døgnet timer i sentrumsområdene. Det er også essensielt for å friste flere til å bo i sentrum og bidra til 10 minutters målet også her. Barnehager, lekeplasser og handel er ikke nok. Frivillighet bør adresseres i denne planen men også fremheves i planer for delområdene, spesielt Holmen og Stasjonsområdet.

3.3 – Regional posisjon og utbyggingskapasitet

Vi vil gjerne kommentere betydningen av å styrke sentrum, igjen med å påpeke at frivillig sektor bør nevnes spesifikt. Delmål og tiltak som adresserer frivillighet vil bla. bidra til å skape den "kritiske massen" av jevnlig brukere som etterlyses. Tilstedeværelse av organisasjoner, inklusivt frivillige natur- og friluftslivsforeninger med tilhørende aktivitet og møtevirksomhet vil kunne være viktig for å etablere forutsigbarheten som her etterlyses.

3.8 – Byrom i sentrum

Her nevnes flere gode tiltak og endringer siden forrige høring. Vi støtter fullt ut justeringer for å prioritere områder med de beste forutsetninger for solfylte byrom. Vi støtter også forslaget om bredere hensynssoner for grønnstruktur og de nye arealene. Hensynssonene vil kunne ha flere formål, ikke bare for grønnstruktur og forbindelser, men også for smartere og grønnere avrenning og andre klima- og miljøtiltak.

I kapitlene om byrom nevnes det flere steder arbeid med **Byromsstrategien**. I denne sammenheng vil vi igjen påpeke behovet for å lage et inventar av trær, funksjonene de har og hvilke som bør vernes. Vi viser til Naturvernforbundet i Rogalands høringsuttalelse fra sist runde der hensyn til trær ble fremhevet. Den kan bli svært nyttig i det videre arbeidet med strategien. Flere foreninger i FNF ønsker også å bidra med ekspertise og vi ber derfor om å få være høringspart.

3.12 - Flomsikring

Det er svært positivt at det ved nye tiltak/regulering skal tilstrebes å åpne lukkede løsninger. Åpne løsninger for å bidra til flomsikring bør også sees i sammenheng med økt bruk av vann i byrommene. Utredning om økt bruk av vann i byrommene skal vurderes fram mot sluttbehandling av planen. Vi foreslår at dette inkluderer de fleste bekker men da spesielt Kannikbekken og Skolebekken. FNF er spesielt opptatt av forvaltning av vannforekomstene og foreninger ønsker å samarbeide videre med Park- og veiavdelingen om biotopforbedrende tiltak og aktivitet langs bekkene.

3.14 – Delområdene

Igjen, nye grep for å vise de mest solrike, vestvendte områdene som grønnstruktur og byrom er svært lovende. At planen sikrer en sammenhengende grønnstruktur fra Bekhuskaiaen til Holmen er også veldig bra. Hvordan dette designes og opparbeides med tanke på opphold og aktivitet, håper vi å kunne gi innspill til etterhvert. FNF organisasjonene sørger for aktivitet i flere områder av sentrum både under kommunens årlige arrangement og til andre tider. Vi vil her se nærmere på kun to av områdene:

Holmen

Våre innspill om behov for mer lys og åpne linjer er kommet med. Omfanget av utbyggingen er fremdeles nokså massiv og alt for nær sjøen. Ved å trekke bygningsmassen enda mer tilbake vil det bli bedre plass til Blå Promenade og tilstrekkelig lys for trær og annen vegetasjon samt vil gjøre område attraktivt for opphold og aktivitet. Slik det er designet nå er vi redd området mot nord og øst vil ligge i mørke store deler av døgnet og året. Også her bør det legges vekt på å etablere oppholdssoner, vegetasjon, og aktivitetstilbud (fisking, seiling, sjøspeiding, padling, dykking) som fremmer fysisk aktivitet i området og kontakt med vannet. Dersom folk skal bo på Holmen må også frivillige aktiviteter (lokaler og oppholdssteder) inn i planarbeidet, aller helst allerede i planfasen og i bestemmelsene.

Stasjonsområdet

Vi har sett på alternativene for bygningsmassen og kan ikke annet enn å oppfordre til det laveste og minst dominerende alternativet. Dette vil ha minst negativ konsekvens for natur, lysforhold og klima.

Kannik prestegård: FNF er svært glad for at Kannik prestegård *ikke* skal rives og for de forslåtte grøntområdene og åpning mot Breiavatnet. Vi mener Prestegården bør bli stående der den ligger i dag, men i planen er det plassert et stort nybygg på tomten til Prestegården. Hvis det er behov for flytting, mener vi at dette må være like i nærheten av dagens beliggenhet, i tilknytning til det planlagte grøntområdet ved Breiavatnet. FNF ber om en avklaring på dette. Vi viser også til Stavanger Turistforenings uttalelse der muligheter for bygg, område og et aktivt byrom beskrives.

Byrom: Vi foreslår full åpning av Kannikbekken forbi området, gjerne med fossefall og trapper, og attraktiv flomsikring, helt ned til Breiavatnet, slik at fisk kan vandre, Breiavatnets økologiske tilstand forbedres (vannforskriften) og naturen rundt utvides. Hensyn og bestemmelser om hvordan de frivillige foreningene inkluderes, og utarbeidelse av byrom/uteområde/natur/vann blir en minimal relativ kostnad for området men kan bety **alt** for å gjøre denne enden av byen til den yrende og spennende forbindelsen mellom museumsområdet og middelalderbyen den burde være.

Breiavatnet: FNF viser til Naturvernforbundets uttalelse i 2016 og til utredningen som Park- og veiavdelingen fikk utført ifm. sin store Breiavatn plan for 20-25 år siden. Planen inkluderer erstatning av de to eksisterende, kunstige «fugleøyene» (bare rester er igjen av den søndre) med to nye som har en bedre økologisk funksjonsevne. I dag er det ingen naturlige

hekkeplasser for vannfugl. Stokkender som kommer til vannet med sine unger på slep har ingen naturlig beskyttelse. Ungene blir raskt spist opp av stormåker. I tillegg til holmene bør også kommunen gjennomføre sitt forslag om å plante vannplanter langs deler av breddene for å gi vannfugler/unger bedre beskyttelse. Alle disse tiltakene vil styrke naturopplevelse, estetikk (grønnere og mer mangfoldig) og funksjon (større variasjon i fugle- og planteliv). Breiavatnet sto oppført i våtmarks verneplan fra 1989 og kommunen ble den gang oppfordret til å sikre fugleinteressene gjennom regulering til formålet. Dette har dessverre ikke skjedd og naturmangfoldet i og rundt Breiavatnet har degradert. Dersom vi skal ha grønnere og mer miljøvennlige sentrumsområder bør føringene fra Breiavatnplanen i det minste inkluderes i bestemmelser og retningslinjer for sentrumsplanen.

FNF i Stavanger ønsker å bidra videre med innspill til utvikling av de større områdene og vil gjerne inkluderes i møter og høringer så tidlig som mulig i prosessene. FNF representerer et bredt spekter og har svært mange barne- og ungdomsgrupper og svært aktive seniorgrupper, for å nevne noen. FNF Stavangers faglige råd bidrar gjerne med å koordinere innspill og ideer.

Med dette ønsker vi lykke til videre med sentrumsplanen.

Med vennlig hilsen
For FNF i Stavanger

Emily Halvorsen
Koordinator

Kopi:
FNF Stavanger faglig råd
Stavanger kommune v. Park- og veiavdeling
Rogaland fylkeskommune